

Raadsinformatiebrief

Aan Raad
Portefeuillehouder Liselotte Franssen
Onderwerp Reacties SRBT en REKS op ruimtelijk voorstel
Datum 07-11-2023

Kennisnemen van

De reacties vanuit de SRBT en de REKS op de Contourennotitie Brabants ruimtelijk voorstel.

Informatie

In de raadsinformatiebrief van oktober 2023 hebben we u geïnformeerd over de reactie van het college op de Contourennotitie Brabants ruimtelijk voorstel. Zoals toen aangegeven zijn vanuit de SRBT en ook vanuit de REKS gezamenlijke regionale reacties voorbereid. Deze treft u hierbij aan.

Bijlagen

- afschrift brief SRBT
 - afschrift brief REKS Hart van Brabant
-

Het college van Gedeputeerde Staten
van de Provincie Noord-Brabant
Postbus 90151
5200 MC 'S-HERTOGENBOSCH

Contourennotitie Brabants ruimtelijk voorstel

Kenmerk: IS/SB/2023-108
Datum: 30-10-2023
Bijlagen: -

Geacht college,

Door de Provincie Noord-Brabant is de Contourennotitie Brabants ruimtelijk voorstel gemaakt. Deze is door uw college ter bespreking met de Brabantse overheidspartners vrijgegeven. Wij willen daar vanuit de Regionale Energie- en Klimaatstrategie (REKS) Hart van Brabant graag een bestuurlijke reactie op geven.

De REKS is niet zichtbaar op de kaart.

De kaart van de Contourennotitie is lastig leesbaar. De energiehub van de vastgestelde REKS 1.0 Hart van Brabant kunnen wij niet op de kaart terugvinden. Dat geldt ook voor het principe “wind boven nieuw bos”, dat in de REKS 1.0 is geïntroduceerd. De kaart dient volgens ons op dit punt verduidelijkt/aangepast/aangevuld te worden. De REKS1.0 is immers ook door de provincie als kaderstellend document vastgesteld.

De inzet ten aanzien van de defensieradar vraagt nadrukkelijk aanscherping.

De stelling in het document “veel aanbod zal naar alle waarschijnlijkheid gerealiseerd worden in de zoekgebieden van de RESSEN 1.0” staat haaks op de stelling dat “zoekgebieden zoals aangegeven in een aantal RESSEN mogelijk niet gerealiseerd kunnen worden door de beperkingen van Defensie”. Volgens het tekstkader in de Contourennotitie wordt niet verwacht dat voor wat betreft de Defensiebeperkingen aanpassingen mogelijk zijn. Wij vragen ons af waar deze uitspraak op is gebaseerd. Samen met u zijn wij immers in overleg met het Rijk over de beperkingen van de defensieradar. Wij verwachten dat u zich maximaal blijft inspannen om ons REKS-bod te kunnen realiseren.

Warmte vraagt meer aandacht.

Er wordt in de Contourennotitie nog weinig aandacht besteed aan vraag en aanbod warmte. Alleen het Amernet staat genoemd, waarvan de leveringszekerheid op dit moment onder druk staat, maar het is goed denkbaar dat er meer grootschalige warmtenetten zullen ontstaan. Uit het stuk blijkt dat

er op provinciaal niveau onderzoeken in een afrondende fase zitten. We zijn benieuwd naar de resultaten en de eventuele effecten op het ruimtelijk voorstel.

Focusgebieden kunnen voor de REKS nadelige consequenties hebben.

In de Contourennotitie worden focusgebieden geïntroduceerd. De regio Hart van Brabant ligt alleen aan de rand in een focusgebied (Groene Woud). Voor het energienetwerk in Hart van Brabant kan het leggen van focus op Powerpoint Moerdijk en Brainport Eindhoven voor wat betreft het versterken en uitbreiden van de energie-infrastructuur negatieve consequenties hebben. Aandacht voor het in het PMIEK geprioriteerde station Tilburg-Noord wordt in het ruimtelijk voorstel gemist.

Aandacht voor klimaatadaptatie is positief.

Het is positief dat in het ruimtelijk voorstel veel aandacht wordt besteed aan klimaatadaptatie, wat ook een van de dragers is van de REKS Hart van Brabant.

Aandacht voor verbetering van het energienetwerk aan de grens is ook positief.

Het ruimtelijk voorstel geeft aandacht aan het verbeteren van de verbinding met het energienetwerk van de steden en/of Vlaanderen in het zuidelijk deel van de provincie. Dit is voor Hart van Brabant positief, ook in combinatie met het principe “wind boven nieuw bos”, zoals in de REKS 1.0 geïntroduceerd.

Wij willen beter betrokken worden.

Er staat deze Contourennotitie samen met de RESSEN als partner tot stand is gekomen. Deze uitspraak vraagt om nuancering. In het gehele traject zijn de gemeenten en bestuurders van de REKS Hart van Brabant niet of nauwelijks aangehaakt. Het ruimtelijk voorstel is ook geen onderwerp van gesprek geweest in het ambtelijk procesregieoverleg met de provincie en/of in de Brabantbrede stuurgroep. We willen als REKS Hart van Brabant bij de uitwerking van het ruimtelijk voorstel meer en nadrukkelijker betrokken worden.

Met vriendelijke groet,

Namens de gemeenten en Waterschappen REKS Hart van Brabant

Eric Logister,

Voorzitter stuurgroep REKS

Wethouder gemeente Oisterwijk

Provincie Noord-Brabant
t.a.v. College van Gedeputeerde Staten
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

Onderwerp	Datum
Reactie SRBT Ruimt. Voorstel	30 oktober 2023
Uw kenmerk	Ons kenmerk
	20231030SRBT
Afdeling	Doorkiesnummer
E-mail	Fax
Postadres	Bezoekadres

Geacht college,

Op 19 september jongstleden hebt u de Contourennotitie Ruimtelijk Voorstel Brabant vrijgegeven voor reactie. Met belangstelling hebben wij kennisgenomen van het Ruimtelijk Voorstel en wij hechten eraan onze waardering uit te spreken voor het feit dat u erin geslaagd bent om deze eerste versie van het Ruimtelijk Voorstel voor reactie voor te leggen in de korte tijd die ervoor beschikbaar was.

Vanuit de SRBT hebben wij ook waardering voor de wijze waarop u de samenwerking met de stedelijke regio's hebt gezocht in het proces om tot dit Ruimtelijk Voorstel te komen. Echter, tegelijkertijd moeten we constateren dat het proces zich onder grote tijdsdruk afspeelt, waardoor de betrokkenheid en het inhoudelijk draagvlak vanuit onze regio onder druk zijn komen te staan. Het is ons niet duidelijk wat er met de ambtelijke en bestuurlijke input is gedaan die we in de aanloop naar het Ruimtelijk Voorstel hebben ingebracht en hoe enkele keuzes in de uitwerking tot stand zijn gekomen. We herkennen de positie en ambitie van de SRBT onvoldoende in dit Ruimtelijk Voorstel, en missen daarmee een congruente doorvertaling van onze eigen Ontwikkelstrategie SRBT in dit document.

Ook constateren we dat we door de grote tijdsdruk dreigen terecht te komen in een te gehaast samenspel van 'actie-reactie'. Ons is slechts zeer weinig tijd gegeven om tot een eerste reactie op het Ruimtelijk Voorstel te komen. Dit doet geen recht aan het belang van dit product. Uw stelling dat we met dit Ruimtelijk Voorstel geen punt maar een komma zetten, gaat voorbij aan de betekenis van het Ruimtelijk Voorstel in het proces van de Nota Ruimte en de 'ruimtelijke arrangementen' die nog tussen Rijk en provincies gesloten gaan worden. Een goede positionering van de SRBT in het nationale ruimtelijk beleid is rechtstreeks verbonden aan de doorwerking van dit Ruimtelijk Voorstel. Wij hebben nog niet het vertrouwen dat die borging van onze regionale belangen voldoende is gewaarborgd in dit Ruimtelijk Voorstel.

Zoals gezegd is ons slechts weinig tijd geboden om tot een inhoudelijke beoordeling van het Ruimtelijk Voorstel te komen. Onze inhoudelijke reactie beperkt zich voor dit moment tot een aantal hoofdopmerkingen die we u mee willen geven voor de aanscherping van dit document.

- Het Ruimtelijk Voorstel is opgebouwd langs de drie perspectieven waarbij per perspectief één vraagstuk van nationaal belang centraal wordt gesteld. Hoewel we die vraagstukken herkennen en relevant achten, is het wat ons betreft een te smalle benadering om die perspectieven te reduceren tot deze drie vraagstukken.
- In het Ruimtelijk Voorstel wordt niet duidelijk of en waar de drie perspectieven met elkaar schuren en wat dat betekent voor de keuzes die daar uit voort komen.
- We missen het vraagstuk van het stedelijk water. Door de focus op natuur en landbouw lijkt hieraan voorbij te worden gegaan.
- Een economisch perspectief met de daarbij behorende richtinggevende ruimtelijke keuzes ontbreekt nog volledig.
- Bestaande afspraken met Rijk en provincie vinden we onvoldoende terug in dit Ruimtelijk Voorstel. Denk aan RES, REKS en de Woondeal SRBT. De dimensie van de GGA's herkennen we ook nog onvoldoende.

- Bij het perspectief 'leefbare steden en regio's' missen we de schaa sprong waar we als SRBT voor staan en de mobiliteitsopgaven die daarbij randvoorwaardelijk zijn. Ook onze positie als internationale knoop mag in dit Ruimtelijk Voorstel niet ontbreken. Denk daarbij aan onze strategische ligging tussen Rotterdam en Antwerpen en tussen Rotterdam en het Duitse achterland. En natuurlijk ook aan onze internationale HSL-knoop op de verbinding Amsterdam-Brussel/Parijs. Deze internationale oriëntatie zal een belangrijke katalysator zijn voor die schaa sprong.
- We herkennen ons helemaal niet in de samenvattende kaart bij het Ruimtelijk Voorstel. De logica achter de aangeduide focusgebieden ontgaat ons. Het lijkt de opgaven van nationale betekenis in Brabant te versmallen tot deze focusgebieden. Dat is ongewenst, strategisch onverstandig en ook te weinig visionair wat ons betreft. Heel Stedelijk Brabant is in nationaal perspectief een uiterst belangrijke sleutel in de oplossing van de nationale verstedelijkingsopgaven. Die unieke sleutelpositie moeten we in het Ruimtelijk Voorstel voor heel Brabant verzilveren en ook als vliegwiel inzetten voor de grote ruimtelijke, economische en maatschappelijke opgaven van onze provincie (bijvoorbeeld op het gebied van Brede Welvaart en duurzame mobiliteit en bereikbaarheid). Die ambitie en strategische positionering van Brabant lezen we nog niet terug in het voorstel. De keuze voor een beperkt aantal focusgebieden staat ook op gespannen voet met de onderliggende scenario-analyses van de Contourennotitie Nota Ruimte, waarin nadrukkelijk voor heel Nederland wordt gekozen als vertrekpunt en voor de groei op de hoge zandgronden als toekomstbestendige keuze voor Nederland. Het is in dat verband ronduit teleurstellend dat in diezelfde Contourennotitie Nota Ruimte al met zoveel woorden is opgeschreven dat de SRBT een regio in balans is die zich verder kan ontwikkelen op basis van autonome groei. Dit onderstreept nog eens de noodzaak om in het Ruimtelijk Voorstel heel Stedelijk Brabant stevig te positioneren in het licht van de nationale opgaven.
- In dat verband begrijpen wij niet waarom op de samenvattende kaart op pagina 42 alleen bij Eindhoven de aanduiding 'transformatie naar (hoog)stedelijk milieu' is aangegeven. Dat is niet in lijn met het Ontwikkelperspectief Stedelijk Brabant terwijl ons wordt voorgespiegeld dat het Ontwikkelperspectief één op één is overgenomen in het Ruimtelijk Voorstel. Dat lezen we op dit punt zeker nog niet terug en dient aangepast te worden. Wij pleiten ervoor om Stedelijk Brabant (met Brainport als sterke ontwikkelkracht) in de volle breedte te positioneren. Daarmee kunnen wij als samenwerkende regio's en als een samenhangende Brabantse 'mozaïekmetropool' een echt ruimtelijk 'voorstel' doen in de richting van het Rijk én elkaar. Een propositie waarmee wij een sleutelrol kunnen nemen in de nationale (verstedelijkings)opgaven. Niet als doel op zich, maar als vliegwiel voor de Brede Welvaart van Brabant. Een dergelijke positionering lijkt ons, ruim twintig jaar na de start van BrabantStad, ook voorwaardelijk om de goede samenwerking tussen de Brabantse steden en regio's verder te brengen.

Tot slot nog een opmerking van meer algemene aard. Het kaartmateriaal en de bijbehorende legendes zijn vaak moeilijk leesbaar en daardoor niet goed te beoordelen. Dat maakt het lastig om in detail op het kaartmateriaal te reageren.

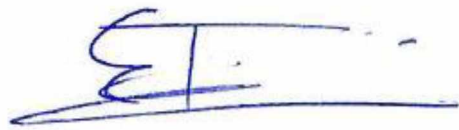
Wij dringen er op aan om onze zorgen en opmerkingen een plek te geven in het Ruimtelijk Voorstel, alvorens deze aan het Rijk wordt aangeboden. In dat verband refereren we graag aan het constructieve gesprek dat wij op 26 oktober met gedeputeerde Dirken over het Ruimtelijk Voorstel hebben gevoerd. We gaan er van uit dat onze inbreng in dat gesprek zijn doorwerking krijgt. Graag zouden wij in het vervolg van dit proces samen met u willen toewerken naar een Ruimtelijk Voorstel dat geladen is met onze strategische ambities vanuit de Ontwikkelstrategie SRBT en vanuit NOVEX gebied Stedelijk Brabant.

Daarmee biedt het Ruimtelijk Voorstel een kans om Stedelijk Brabant een sleutelpositie te geven in het licht van de nationale (verstedelijkings)opgaven, en daarmee een vliegwiel wordt voor de Brede Welvaart in Brabant én voor de duurzame samenwerking tussen de regio's binnen Brabant.

Hoogachtend,
namens de stuurgroep SRBT,

5.1.2,e

5.1.2,e